

1. NODAĻA

Sidneja, Kensingtona kungs un trīs zvaigznes

Kaut kas nebija kārtībā.

Sākumā pasu kontroles darbiniece plati smaidīja.

– *How are you, mate?*¹

– *I'm fine,*² – Harijs Hols sameloja.

Pirms trīsdesmit stundām viņš bija izlidojis no Oslo, tad Londonā pārsēdies, pēc tam vēlreiz pārsēdies Bahreinā un kopš tā brīža bija atradies nolāpītājā krēslā pie rezerves izejas. Drošības apsvērumu dēļ līdz pašai Singapūrai bija nācies sēdēt tik nedabiskā pozā, ka viņš gandrīz izmežģīja mugurkaulu.

Tagad sieviete aiz barjeras vairs nesmaidīja.

Ar aizvien pieaugošu interesi viņa pētīja pasi. Bija grūti pateikt, kas viņu bija uzjautrinājis – fotogrāfija vai Harija vārda rakstības veids.

– *Business?*³

Harijs Hols iedomājās, ka pasu kontrolieri vairumā citu valstu pievienotu vārdiņu “*Sir*”, taču viņš bija lasījis, ka šādas pieklājības frāzes Austrālijā nav īpaši izplatītas. Un tas nešķita arī svarīgi, Harijs nebija ne īpaši liels ceļotājs, ne arī augstprātīgs, viņš tikai vēlējās pēc iespējas ātrāk nokļūt viesnīcas numurā un atkrist gultā.

– *Yes,* – viņš atbildēja un pabungoja ar pirkstiem pa barjeru.

¹ Kā atlidoji, draugs? (*Angļu val.*)

² Labi. (*Angļu val.*)

³ Darījumu brauciens? (*Angļu val.*)

Sievietes lūpas cieši sakniebās, mute kļuva neglīta, un viņa asā balsī noprasīja:

– *Why isn't there a visa in your passport, Sir?*¹

Viņa sirds salēcās, kā tas notika vienmēr, kad nojauta tuvojamies katastrofu. Varbūt vārdu "Sir" te lietoja tad, kad situācija saasinās?

– *Sorry, I forgot,*² – Harijs nomurmināja, drudžaini rakņādāties iekškabatā. Kādēļ tie nevarēja īpašo vīzu – kā parasti – ievietot pasē? Sev aiz muguras rindā viņš izdzirda klusas *walkman* skaņas un saprata, ka tas ir viņa ceļabiedrs no lidmašīnas, kurš visu ceļu bija spēlējis šo kaseti. Kādēļ, velns lai parauj, viņš nekad nespēja atcerēties, kurā kabatā ko ieliek? Arī karsti bija, kaut gan pulkstenis rādīja gandrīz desmit vakarā. Harijs juta, ka sāk niezēt galvas āda.

Beidzot viņš atrada dokumentu un atvieglots nolika to uz barjeras.

– *Police officer, are you?*³

Pasu kontroliere pacēla acis no vīzas un caururbjoši uzlūkoja Hariju. Tad viņas seja pieņēma agrāko izteiksmi.

– Ceru, ka nav nogalinātas kaut kādas norvēģu blondīnes!

Viņa iesmējās skanīgus smieklus un enerģiski uzspieda vīzai zīmogu.

– *Well, just one,*⁴ – Harijs Hols atbildēja.

Uzgaidāmā zāle bija pilna ar tūristu kompāniju pārstāvjiem un limuzīnu šoferiem, kas turēja rokās plāksnītes ar dažādiem vārdiem, taču savu vārdu Hols nemanīja. Viņš jau gatavojās meklēt taksometru, kad, izbrīvēdams sev ceļu starp plāksnītēm ar dažādajiem uzrakstiem, ātrā solī viņam tuvojās kāds melnādains

¹ Kādēļ jūsu pasē nav vīzas, kungs? (*Angļu val.*)

² Piedodiet, aizmirsu. (*Angļu val.*)

³ Vai esat policists? (*Angļu val.*)

⁴ Tikai viena. (*Angļu val.*)

vīrs ar krietni platu degunu un tumšiem, sprogainiem matiem, ģērbies gaišzilos džinsos un havajiešu kreklā.

– *Mister Ho-ly, I presume!*¹ – viņš triumfējoši konstatēja.

Harijs Hols aizdomājās. Viņš bija gatavojies pirmos brīžus Austrālijā izmantot, lai koriģētu sava uzvārda izrunu, proti, lai tas netiktu jaukts ar vārdu *Houl* – caurums. Tomēr *Holy* – misters Svētais – bija pieņemami.

– *Andrew Kensington, how are ya?*² – Vīrs uzsmaidīja un sniedza milzīgu plaukstu.

Tās spiedienu bija tāds pats kā sulu spiednei.

– *Welcome to Sydney – hope you enjoyed the flight,*³ – svešais sirsnīgi ieteicās, līdzīgi atbalsij atkārtojot pirms divdesmit minūtēm stjuartes teiktos vārdus. Viņš paņēma *Hola* gandrīz jauno čemodānu un neatskatīdamies sāka iet uz izejas pusi. Harijs turējās cieši aiz viņa.

– Vai tu strādā Sidnejas policijā? – viņš uzsāka sarunu.

– *Sure do, mate. Watch out!*⁴

Virpuļdurvis trāpīja Harijam tieši pa degunu, tā ka izsprāga asaras. Viduvēja komēdija nevarēja iesākties labāk. Viņš pabraucēja degunu un norvēģiski nolamājās. Kensingtons līdzjūtīgi paskatījās.

– *Bloody doors, ay?*⁵ – viņš ieteicās.

Harijs neatbildēja. Viņš nezināja, kā Austrālijā atbild uz šādiem jautājumiem.

Stāvvietā Kensingtons atslēdza kādas mazas, apbružātas *Toyota* bagāžnieku un iemeta tajā čemodānu.

– *Do you wanna drive, mate?*⁶ – viņš pārsteigts ievaicājās.

¹ Pieņemu, ka esat Ho-lijas kungs? (*Angļu val.*)

² Endrū Kensingtons, kā klājas? (*Angļu val.*)

³ Esiet sveicināts Sidnejā – ceru, ka lidojums patika. (*Angļu val.*)

⁴ Protams, draugs. Piesargies! (*Angļu val.*)

⁵ Sasodītās durvis, vai ne? (*Angļu val.*)

⁶ Vai vēlies sēsties pie stūres, draugs? (*Angļu val.*)

Harijs pamanīja, ka ir apstājies pie durvīm stūres pusē. Velns, Austrālijā taču ir kreisās puses satiksme! Priekšējais pasažiera sēdekļis tomēr bija tā piekrāmēts ar papīriem, kasetēm un dažādiem krāmiem, ka Harijs iekārtojās aizmugurē.

– *You must be an aborigine?*¹ – viņš pajautāja, kad mašīna izbrauca uz šosejas.

– *Guess there's no foolin' you, officer,*² – Kensingtons atbildēja un paskatījās atpakaļskata spogulī.

– *In Norway we call you "australneger"* – *Australian negro.*³ Kensingtons vēlreiz paskatījās spogulī.

– *Really?*⁴

Harijs sāka justies neērti.

– Nu, es tikai gribēju teikt, ka tavi senči acīmredzot nav no tiem katordzniekiem, kurus pirms divsimt gadiem atsūtīja šurp no Anglijas, – Harijs samiernieciski turpināja, lai parādītu, ka viņam ir vismaz minimālas zināšanas par šīs zemes vēsturi.

– *That's right, Ho-ly,*⁵ mani senči ieradās mazliet agrāk. Precīzāk – pirms četrdesmit tūkstošiem gadu.

Kensingtons pašķielēja spogulī. Harijs apņēmās kādu brītiņu paklusēt.

– *I see.*⁶ Sauc mani par Hariju.

– *Okay, Harij, es esmu Endrū.*

Pārējo ceļa gabalu runāja Endrū. Viņš aizveda Hariju līdz Kingskrosai un paskaidroja, ka šis ir Sidnejas prostitūtu un narkotiku tirdzniecības, kā arī visu pārējo pilsētas tumšo darījumu centrs. Katram otrajam skandālam esot saistība ar kādu viesnīcu vai striptīza klubu šajā kvadrātkilometru lielajā teritorijā.

¹ Tu laikam esi aborigēns? (*Angļu val.*)

² Redzu, ka tevi nevar piemānīt! (*Angļu val.*)

³ Norvēģijā mēs jūs dēvējam par Austrālijas nēģeriem. (*Angļu val.*)

⁴ Vai tiešām? (*Angļu val.*)

⁵ Pareizi, Ho-lij. (*Angļu val.*)

⁶ Skaidrs. (*Angļu val.*)

– Te nu mēs esam, – Endrū pēkšņi ieteicās. Viņš piebrauca pie trotuāra apmales, izlēca no mašīnas un izcēla no bagāžnieka Harija čemodānu.

– *See ya tomorrow*,¹ – Endrū izmeta, iekāpa mašīnā un prom bija. Ar sāpošu muguru, laika joslu ietekmēts, Harijs ar savu čemodānu pēkšņi sajūtās ļoti vientuļš – uz šī trotuāra, iespaidīgā *Crescent Hotel* priekšā, pilsētā, kurā iedzīvotāju bija apmēram tikpat daudz, cik visā Norvēģijā. Līdzās viesnīcas nosaukumam pie durvīm greznojās trīs zvaigznītes. Oslo policijas šefs neizcēlās ar īpašu devību attiecībā uz savu pakļauto izmitināšanu. Bet varbūt nebūs nemaz tik ļauni. Jābūt taču atlaidēm amatpersonām un viesnīcas mazākajiem numuriem, Harijs nodomāja.

Viņam bija taisnība.

¹ Tiksimies rīt. (*Angļu val.*)

2. NODAĻA

Tasmanijas velns, klauns un zviedriete

Harijs piesardzīgi pieklauvēja pie Sidnejas policijas Dienvidu apgabala priekšnieka durvīm.

– Ienāciet! – no telpas atskanēja dārdoša balss.

Pie loga aiz ozolkoka rakstāmgalda stāvēja liela auguma, plecīgs vīrs ar iespaidīgu vēderiņu. Zem pašķidras matu šķipsnas dižojās pelēkas, biezas uzacis, taču rievīņas ap acīm smaidīja.

– Harijs Holijs no Oslo, Norvēģijas, *Sir*.

– Sēdies, Holij! Tu izskaties ellīgi možs – jau tik agri no rīta! Starp citu: ceru, ka nebūsi apciemojis kādu no puīšiem, kuri piedāvā narkotikas. – Nīls Makkormaks sirsnīgi iesmējās.

– Pie vainas ir laika joslas. Esmu nomodā kopš četriem no rīta, *Sir*.

– Protams. Tas mums tāds joks. Redzi – pirms dažiem gadiem te bija diezgan liels korupcijas skandāls. Tiesāja desmit policistus, arī par narkotiku tirdzniecību – savējiem. Aizdomas radās tāpēc, ka daži no viņiem likās neparasti moži – visu diennakti. Njā, patiesībā tas nav nekāds joks. – Viņš labsirdīgi iesmējās, uzlika brilles un pārcilāja papīrus.

– Tevi tātad atsūtīja šurp, lai palīdzētu mums izmeklēt Ingeras Holteres slepkavību. Norvēģijas pilsonē ar darba atļauju Austrālijā. Spriežot pēc fotogrāfijām, blondā, skaistā meitene. 23 gadus veca. Vai tā ir?

Harijs piekrītoši pamāja ar galvu. Makkormaks kļuva nopietns.

– Viņu atrada zvejnieks Votsona līča krastā, precīzāk – Gepa parkā. Pusizģērbtu. Spriežot pēc visa, viņa vispirms tikusi izvairta, pēc tam nožņaugta. Spermas palieku nav. Tad tumsas aizsegā aizvesta uz parku un nogrūsta no kraujas.

Viņš saviebās.

– Mazliet sliktākos laikapstākļos viņi būtu aiznesuši to prom, taču viņa palika guļam starp akmeņiem līdz nākamajam rītam, kad tika atrasta. Kā jau teicu, spermas nebija, jo maksts ir sagraizīta un jūras ūdens meiteni ir pamatīgi nomazgājis. Tādēļ mums nav arī pirkstu nospiedumu, toties ir noteikts aptuvens nāves iestāšanās laiks... – Makkormaks noņēma brilles un ar roku pabraucīja seju, – ...taču mums nav slepkavas. Un ko tu, pie velna, ar visu šo domā iesākt, mister Holij?

Harijs gatavojās atbildēt, bet tika pārtraukts:

– Protams, tu esi nodomājis būt klāt, kad mēs nogrābsim šo neģēli, vienlaikus stāstot norvēģu presei, cik veiksmīgi mēs sastrādājamies. Bet, tā kā mums nav nekādas vēlēšanās skaidroties ar norvēģu vēstniecību, būs vien jāsamierinās, un vispār – uzskati to visu par atvaļinājumu un aizsūti pāris kartīšu savam dārgajam šefam. Starp citu, kā viņai iet?

– Cik man zināms – labi.

– Lieliska sieviete! Droši vien ir pastāstījusi, kas no tevis tiek gaidīts?

– Aptuveni. Man jāpiedalās izmeklē...

– Labi. Aizmirsti to! Te būs jaunie noteikumi. Pirmais: no šī brīža tu klausīsi tam, ko teikšu es – un tikai es. Otrais: tu nekur neiejauksies, ja nebūsi saņēmis manu atļauju. Un trešais: viena kļūda, un tu sēdiesies pirmajā lidmašīnā un dosies mājās.

Tas viss tika pateikts ar smaidu, taču jēga bija skaidra: nelīst, kur nevajag, viņš te ir tikai novērotājs. Būtu varējis paņemt līdzī arī peldbikses un fotoaparātu.

– Cik sapratu, tad Ingera Holtere Norvēģijā bija tāda kā slavenība televīzijā?

– Izbijusi slavenība, *Sir*. Pirms dažiem gadiem viņa bija viena no raidījumu vadītājām kādā jaunatnes programmā. Bet šobrīd viņu patiesībā jau sāk piemirst.

– Jā, man stāstīja, ka jūsu avīzes plaši atspoguļo šo slepkavību. Dažas no tām jau ir atsūtījušas žurnālistus. Mēs pastāstījām to, kas mums zināms, – tomēr nekā daudz tur nav, tādēļ drīz vien tiem šeit apniks un viņi dosies mājup. Tie nezina, ka šeit esi tu. Mums pašiem ir cilvēki, kas ar viņiem auklējas, tāpēc tev par to nav jādomā.

– Sirsnīgi pateicos, *Sir*! – Harijs tiešām nopriecājās. Doma par uzmācīgiem žurnālistiem no norvēģu avīzēm, kuri min uz papēžiem, itin nemaz nešķita vilinoša.

– *Okay*, Holij, būšu godīgs un pastāstīšu, kāda patiesībā ir situācija. Šefs man sīki izstāstīja, ka Sidnejas varasvīri ļoti vēlas, lai šī slepkavība tiktu atklāta pēc iespējas ātrāk. Kā jau parasti, runa šeit ir par politiku un ekonomiku.

– Ekonomiku?

– Jā. Mēs rēķinām, ka šogad bezdarbs Sidnejā pārsniegs desmit procentus, tādēļ pilsētai ir vajadzīgs katrs cents, ko iegūstam no tūrisma. Tepat durvju priekšā ir 2000. gada olimpiskās spēles, un stipri pieaug tūristu straume no Skandināvijas. Bet slepkavības, it īpaši neatklātās, ir slikta reklāma pilsētai. Tādēļ darbojamies, cik spējam: mums ir izmeklēšanas grupa četru cilvēku sastāvā, kuru rīcībā ir visas datubāzes, tehniskais personāls un laboratorijas eksperti. Un tā tālāk.

Makkormaks sadabūja kādu papīra lapu un, saraucis uzacis, to pārlasīja.

– Patiesībā tev vajadzētu strādāt kopā ar Votkinsu, bet, ja jau esi lūdzis dot Kensingtonu, neredzu iemesla to noraidīt.

– *Sir*, cik zinu, tad neesmu...

– Kensingtons ir labs cilvēks. Nav daudz iedzimto, kuri tiek tik augstu un tālu kā viņš.

– Ak tā?

Makkormaks paraustīja plecus.

– Tā nu tas ir. Jā, Holij. Ja tev tātad kaut ko ievajadzēsies, tad zināsi, kur mani atrast. Vai ir jautājumi?

– Tikai neliela formalitāte, *Sir*. Vēlētos zināt, vai šajā zemē “*Sir*” ir korekta uzruna attiecībā uz priekšnieku vai arī tas ir pārāk...?

– Formāli? Stīvi? Jā, laikam gan. Bet man patīk. Tas man patiesībā atgādina, ka šajā bodītē priekšnieks esmu es.

Makkormaks skaļi iesmējās un uz atvadām sirsnīgi paspieda Harijam roku.

– Janvāris Austrālijā ir tūristu sezona, – Endrū paskaidroja, spiežoties cauri satiksmei Krastmalas lokā. – Visi ierodas aplūkot Operas namu, pavizināties laivā pa ostu un paskatīties uz meitenēm Bondai pludmalē. Žēl, ka tev jāstrādā!

Harijs paraustīja plecus.

– Man vienalga. Šie vilinājumi tūristiem mani tikai kaitina.

Viņi izbrauca uz jaunās Dienvidu šosejas, un *Toyota* uzņēma kursu austrumu virzienā – uz Votsona līci.

– Sidnejas austrumdaļa nav tāda kā Londonas Īstenda, – braucot garām elegantajām savrupmājām, skaidroja Endrū. – Šo rajonu sauc *Double Bay*, bet mēs to dēvējam par *Double Pay* – “Dubulta maksa”.

– Un kur dzīvoja Ingera Holtere?

– Kādu laiciņu viņa ar savu puisi mitinājās Ņūtaunā, tad izšķīrās, un viņa pārcēlās uz mazu vienistabas dzīvoklīti Glībā.

– Ar puisi?

Endrū paraustīja plecus.

– Viņš ir austrālietis, inženieris-datorspeciālists. Satika Ingeru pirms diviem gadiem, kad viņa ieradās šeit atvaļinājumā. Attiecībā uz slepkavības vakaru viņam ir alibi, turklāt viņš nepavisam neizskatās pēc slepkavas. *But ya never know, do ya?*¹

¹ Bet nekad jau nevar zināt, vai ne? (*Angļu val.*)

Viņi apstājās pie Gepa parka – viena no Sidnejas daudzajiem zaļajiem masīviem. Stāvas akmens kāpnes veda augšup līdz vējainajam parkam, no kura augstumiem pavērās skats uz Votsona līci ziemeļos un Kluso okeānu austrumpusē. Atverot mašīnas durvis, uzvēdīja siltuma vilnis. Kad Endrū uzlika lielas saulesbrilles, Harijam iešāvās prātā viņa līdzība ar vietēja mēroga pornobiznesa darboni. Nez kāpēc austrālietis šodien bija iespīlējis šaurā uzvalkā, un Harijam šis melnais, plecīgais vīrs, kurš ligojās viņam priekšā uz stāvās taciņas, šķita nedaudz komisks.

– Lūk, Harij, šis ir Klusais okeāns. Nākamā pietura – Jaunzēlande, līdz tai ir aptuveni divi tūkstoši slapju kilometru.

Harijs pārlanda skatienu apkārtnei. Rietumpusē bija redzams centrs ar tiltu pāri ostai, ziemeļos – pludmale, jahtas Votsona līcī un zaļā Menlija – priekšpilsēta līča ziemeļpusē. Austrumos debesis un ūdens veidoja dažādu zilo nokrāsu apvārsni. Viņiem tieši priekšā, stāvo klinšu pakājē, starp akmeņiem savu garo ceļu aprāva jūras viļņi.

– Okay, Harij, šobrīd tu stāvi vēsturiskā vietā, – Endrū ieteicās. – 1788. gadā angļi nosūtīja uz Austrāliju savu pirmo kuģi ar noziedzniekiem. Bija nolemts tos noņemt Botani līcī, dažas jūdzes uz dienvidiem no šejienes, taču labsirdīgais kapteinis Filips uzskatīja, ka apkārtne tur ir pārāk nejauka, un izsūtīja mazu laiviņu gar piekrasti ziemeļu virzienā, lai pameklētu kādu labāku vietu. Apbraukuši zemesragu, uz kura pašlaik stāvam, tie atrada lieliskāko ostu pasaulē. Mazliet vēlāk ieradās kapteinis Filips ar pārējo floti: 11 kuģiem, 750 notiesātajiem – sievietēm un vīriešiem, 400 jūrniekiem, četrām kareivju rotām un proviantu diviņiem gadiem. Tomēr izdzīvot šajā zemē ir grūtāk, nekā sākumā šķiet. Angļi neprata izmantot dabu tā, kā to bija iemācījušies aborigēni. Pēc divarpus gadiem, kad ar proviantu ieradās nākamais kuģis, angļi gandrīz mira badā.

– Tomēr liekas, ka ar laiku kļūva labāk. – Harijs pamāja uz Sidnejas zaļajām nogāzēm un juta, kā starp lāpstīņām notek sviedru lāsīte. No karstuma viņam uzmetās zosāda.

– Angļiem – jā. – Endrū slaidi nosplāvās pāri kraujas malai. Abi ar skatieniem sekoja splāvienam, līdz tas pazuda vējā. – Viņai palaimējās, ka kritiena brīdī vairs nebija dzīva. Krītot ķermenis sitās pret klintīm. Kad viņu atrada, no tā bija izrauti lieli miesas gabali.

– Cik ilgi Ingera bija mirusi, pirms viņu atrada?

Endrū saviebās.

– Tiesu mediķis teica – 48 stundas. Bet viņš...

Endrū pielika īkšķi pie mutes. Harijs pamāja ar galvu. Acīmredzot tiesu ārstam patika iedzert.

– Un tu kļūsti skeptisks, ja runa ir par apaļiem skaitļiem?

– Viņa tika atrasta piektdien no rīta, tādēļ var pieļaut, ka viņa mirusi trešdienas naktī.

– Vai ir kādas pēdas?

– Kā pats redzi, mašīnas var novietot tepat lejā. Apkaimē naktī nav apgaismota, un arī cilvēku šeit nemēdz būt. Nevienš liecinieks nav uzradies, un, godīgi sakot, mēs uz tādiem pat neceram.

– Un ko tagad iesāksim?

– Darīsim tā, kā teica šefs: dosimies uz restorānu un nedaudz patērēsim pārvaldes reprezentācijai paredzēto budžetu. Tu tomēr esi augstākais Norvēģijas policijas pārstāvis vairāk nekā divtūkstoš kilometru rādiusā.